

'DE TIJD VAN HOERTJES EN BRASPARTIJEN IS VOORBIJ'

Suikerooms moet je koesteren, maar voor de meeste Antwerpenaars blijft de haven verre familie.

Met *The port of Antwerp* brengt fotograaf Tom D'Haenens de tweede haven van Europa nu even dichtbij als je boekenkast. 'Verregaande veiligheidsvoorschriften zorgen ervoor dat je geen lange kadewandelingen meer kunt maken. Jammer, want de haven is een fascinerende plek.'

woord Ivo Van Orshoven beeld Johannes Vande Voorde en Tom D'Haenens

Waarom maakt een Gentenaar een boek over de haven van Antwerpen?

Tom D'Haenens: 'De monumentaliteit van een wereldhaven is voor een fotograaf om van te smullen. De plekken waarop industrie en mensen elkaar ontmoeten leveren intrigerende beelden op. Het strand van Sint-Anneke bijvoorbeeld, waar in de zomer vrouwen zonnebaden terwijl achter hen het licht weerkaatst op de stalen constructies van de industrie. Prachtig.'

Wat is je favoriete zicht?

'Ik ben een keer de haven bij valavond binnengevaren terwijl de lichten van de industrie en de stad ontstoken werden. Het deed me denken aan Las Vegas, wanneer je er 's nachts uit de woestijn de stad binnenrijdt. Maar er blijven tal van beelden op mijn netvlies gebrand. Mijn favoriete foto is die van de romp van een schip in een droogdok. Twee mannen spuiten die schoon, waardoor de onderste verflagen opnieuw zichtbaar worden en er een heel kleurenpalet vrijkomt. De inkadering geeft je een idee van de grootheid van dat schip. Dat is het voordeel van fotografie: jij bepaalt wat er op die ene foto te zien is. Bij een foto van een berg kaolien, een poeder dat wordt gebruikt in tandpasta, zou je zweren dat je in de bergen zit. Met een videocamera kan je nooit hetzelfde resultaat krijgen.'

GO!

Je maakte eerder al een foto-boek van de luchthaven van Zaventem. Kan je die twee werelden vergelijken?

'Een luchthaven is een plaats waar mensen elkaar ontmoeten en kruisen, terwijl de haven gewoon een andere wereld op zich is. Beide



projecten hebben negen maanden geduurd en het heeft mij veel moeite gekost om een kijkje achter de schermen te mogen nemen. In Antwerpen geraak je zonder 'alfapas' geen enkele kade meer binnen. Onder invloed van de Amerikaanse bedrijven is de haven sterker beveiligd dan ooit. Ik ben ook niet het type dat bij het Havenbedrijf gaat aankloppen om zo'n pasje te schoeien. Pas na een half jaar, toen havenschepen Marc Van Peel weet kreeg van mijn foto-project, kreeg ik de pas in handen. Vanaf dat moment kwam het boek in een stroomversnelling terecht. Heb je voor je foto's veel waaghalzerijen moeten uithalen?

'Het boek begint voor de kust van Oostende, waar loods en aan boord worden gehaald. Samen met een loods ben ik via een ladder een varende schip opgeklimmen. Je moet je dat eens voorstellen: van op een klein bootje kijk je aan

tegen een muur van 15 meter. Zo'n schip kan ook niet stoppen, dus je moet klimmen terwijl het vaart. Dan kijk je best niet te veel naar beneden. Loods is een gevaarlijk beroep. Bij stormweer gaan ze niet via de romp naar boven, maar worden ze gedropt met een helikopter. Daar gebeuren heel wat ongelukken bij. Loodsen moeten ook dag en nacht werken en zijn zelfs gedeeltelijk verantwoordelijk als

terwijl het schip genadeloos doorvaart. Maar de grootste schrik die ik ooit heb opgelopen was in Zaventem. Toen ik een foto wou maken van toenmalig Amerikaans minister van defensie Donald Rumsfeld, trokken zijn lijfwachten prompt hun pistolen. Dat maak je aan de haven natuurlijk niet mee.'

Antwerpen zou een spil zijn in de drugstrafiek. Iets van

'De haven heeft onterecht de reputatie gekregen van monsterachtige veelvraat die genadeloos dorpen oppeuzelt'

er iets misloopt. Dat is niet evident, want sommige kapiteins spreken geen woord Engels. Geen woord, hé, zelfs geen stop of go. Ik heb een keer op een Chinese boot gezeten waar de loods zich moest behelpen met tekeningen.

gemerkt?

'Nee. Maar het lijkt me wel waarschijnlijk: een groot schip kan 20.000 containers vervoeren. Begin die maar eens allemaal te controleren! Er bestaan scanners die een hele container aankunnen,